

عنوان مقاله:

صورت بندی های مسئله شر در آثار فیلسوفان مسلمان با تکیه بر آرای فارابی، ابن سینا، سهروردی و ملاصدرا

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های فلسفه اسلامی، دوره 8، شماره 12 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

عبدالله نصری - استاد دانشگاه علامه طباطبایی

مجتبی اعتمادی نیا - دانشجوی دکتری فلسفه تطبیقی

خلاصه مقاله:

تنوع شیوه های مواجهه با مسئله شر که گاهی در پرتو مفهوم عنایت الهی و گاهی نیز به طور خاص مبتنی بر خیریت محض خداوند، عدالت و رحمت الهی صورت بندی می شود، از ویژگی های خاص ملاصدرا در این باب به شمار می رود که در فیلسوفان پیش از او کمتر می توان یافت. مسئله شر در آثار فیلسوفان مسلمان به ویژه پس از سهروردی عمدتاً در راستای دفع شبهات ناظر به توحید ذات باری و به طور خاص مقابله با شبهه ثنویه مطرح شده است. این وضعیت باعث شده است تا طرح این مسئله، عمدتاً مبتنی بر خیریت محض مبدا اولی صورت بندی شود، اگرچه قدرت و علم مطلق الهی نیز در این موارد مفروض انگاشته شده است. طرح مسئله شر در آثار فیلسوفان مورد نظر در مقایسه با نظریه های امروزی مسئله شر، هیچ گاه واجد صورت بندی منطقی دقیق، شفاف و مجزا نبوده است. این وضعیت به نوبه خود ناشی از پیش فرض های فلسفی الهیاتی فیلسوفان مسلمان در باب نظام احسن و دغدغه های عقیدتی فرهنگی آنان به ویژه در مواجهه با شبهه ثنویه بوده است. اما با وجود این نقصان در صورت بندی های مسئله شر نزد فیلسوفان مسلمان، امروزه می توان با بهره گیری از صورت بندی های دقیق تر این مسئله در مباحث جاری حوزه فلسفه دین، علاوه بر کمک به روزآمدی مباحث فلسفه اسلامی، از پاسخ های فیلسوفان مسلمان در جهت ارائه یک نظریه عدل الهی منسجم بهره جست.

کلمات کلیدی:

مسئله شر، عنایت الهی، نظام احسن، خیریت محض، شبهه ثنویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1321440>

